

РЕШЕНИЕ

№ 7962

гр. София, 26.02.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, XII КАСАЦИОНЕН СЪСТАВ, в публично заседание на 20.02.2026 г. в следния състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: Антоанета Аргирова

**ЧЛЕНОВЕ: Анастасия Хитова
Ася Тодорова**

при участието на секретаря Иванка Александрова и при участието на прокурора Десислава Кайнакчиева, като разгледа дело номер **12677** по описа за **2025** година докладвано от съдия Антоанета Аргирова, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 208 сл. от Административно-процесуалния кодекс (АПК).

Образувано е по касационна жалба от М. В. С., чрез пълномощника му адв. С. Г. срещу Решение № 3951/31.10.2025 г., постановено по адм. дело №1482/2025 г. по описа на Софийския районен съд.

Наведеното касационно основание е за неправилност на решението, поради нарушение на материалния закон - чл.209, т.3, предл 1-во от АПК. Иска се оспореното съдебно решение да бъде отменено и спорът да се реши по същество, като заповедта за задържане се отмени.

В съдебно заседание пред Административен съд София град касаторът се представлява от адв. Г., който моли за уважаването на жалбата. Акцентира, че СРС бил приел, че задържането на жалбоподателя е било необходимо за снемане на сведения от него, което противоречало на общоприети принципи, че задържането трябва да бъде една крайна мярка, а не да се използва за събиране на сведения. В случая жалбоподателят не бил неосъждан. Заявява и искане за

присъждане на разноски за двете съдебни инстанции, включително и за адвокатско възнаграждение за оказаната безплатно правна помощ по чл. 38, ал. 1, т. 2 от Закона за адвокатурата.

Ответникът Р. М. П.- ст. полицаи при 06 РУ – СДВР се явява лично и оспорва жалбата.

Участващият по делото прокурор от С. градска прокуратура дава заключение за неоснователност на касационната жалба.

Административен съд София – град, XII-ти тричленен състав като взе предвид релевираните с жалбата касационни основания и служебно на основание чл. 218, ал. 2 от АПК провери изцяло валидността, допустимостта и съответствието на оспореното решение с материалния закон, намира за установено следното:

Касационната жалба е процесуално допустима- подадена е от страна в първоинстанционното производство, за която оспореното съдебно решение е неблагоприятно и при спазване на преклузивния 14-дневен срок по чл.211, ал.1 от АПК.

Разгледана по същество, жалбата е неоснователна.

Оспореното първоинстанционно решение е валидно, допустимо и правилно.

Първоинстанционният съд е приел за установено от фактическа страна, че около 10:20 ч. на 28.12.2024 г., ответникът в настоящото производство пред АССГ ст. полицаи Р. П. и негов колега от сектор „Охранителна полиция“ към 06 РУ, СДВР изпълнявали служебните си задължения в района на [населено място]. Дватама били изпратени на сигнал за необходимост от успокояване на агресивно лице. Като пристигнали на мястото - [населено място], [улица][жилищен адрес] двамата видели подалия сигнала Л. И., който им заявил, че бил приютил в гаража си едно лице по молба на негов приятел и когато сутринта влязъл в гаража установил, че това лице е нанесло сериозни щети на вещите в гаража, като при влизането му в помещението, това лице го ударило с бухалка по дясната ръка. Дватама полицейски служители установили на място това лице, както и самоличността му- М. В. С.. В снетото от последния сведение, същият заявил, че действително е счупил неща в гаража с бухалка, но отрекъл да е удрял Л. И.. На М. В. С. бил съставен протокол за предупреждение по чл. 65 от ЗМВР и същият бил задържан по реда на ЗМВР в 10:30 часа и отведен в сградата на 06 РУ СДВР. Въз основа на сведенията на И. и С. и изготвената за случая докладна записка, било образувано ДП № 355/2024 г. по описа на 06 РУ СДВР, пр.пр. № 4842/2024 г. за престъпление по чл. 216, ал. 1 НК.

В сградата на 06 РУ СДВР ст. полицаи Р. П. издал заповед за задържането на М. В. С. с рег. №

230зз 1368/28.12.2024 г. на основание чл. 72, ал. 1, т. 1 от ЗМВР, с посочено фактическо основание за задържането: „чл. 131, ал. 1, т. 12 от НК - причиняване на телесна повреда по хулигански подбуди, [населено място], бул. Братя Б., бл. 40“. Жалбоподателят подписал връчената му заповед. С. бил освободен в 09:20 часа на 29.12.2024 г.

Първоинстанционният съд е осъществил дължимия съгласно чл.168, ал.1 от АПК цялостен контрол на основанията по чл.146 от АПК, като е приел, че заповедта е издадена от компетентен орган, спазено е изискването за форма на чл.74,ал.2 от специалния приложим закон- ЗМВР. В тази връзка СРС е изложил, че описаното в заповедта за задържане от фактическа и правна страна е достатъчно за осигуряване на правото на задържания да разбере каква е причината за задържането му, а именно подозрение за извършено престъпление по чл. 131, ал. 1, т. 12 от НК, свързано с причиняване на телесна повреда на лице по хулигански подбуди на посоченото в заповедта място. Така описаното от фактическа страна, СРС приел за напълно достатъчно, за да може М. С. да разбере каква е причината за неговото задържане. Още повече, че, той е бил задържан незабавно след твърдяното деяние и на мястото е присъствал и подалият сигнала пострадал Л. И.. Допълнително фактически доводи за основанието за задържане на лицето се извеждали и от документите по прокурорската преписка, съставени в присъствие на задържаното лице, а именно протокола за предупреждение по ЗМВР, в който изрично му е разпоредено да не се саморазправя с Л. И. и да не руши чуждо имущество.

В мотивите към оспореното съдебно решение е даден мотивиран отговор на оплакванията на жалбоподателя, възпроизведени и в касационната жалба до АССГ. Предложената от СРС аргументация е съответна на закона и се възприема изцяло от касационната инстанция, поради което и на основание чл.221, ал.1 от АПК АССГ препраща към мотивите на първоинстанционния съд. Следва само да се отбележи, че е невярно твърдението на касатора, че първоинстанционният съд е приел задържането на касатора за законосъобразно, с оглед необходимостта за снемане на сведения от него. Извода си за спазването на принципа за съразмерност- чл.6, ал.2 от АПК, СРС е аргументирал с обстоятелството, че задържането е целяло установяването на съпричастността на задържаното лице към конкретно престъпление, за което са били налице данни и същите са били представени на лицето към момента на задържането му и докато е траело самото задържане. Наличието на данни за извършено престъпление е преценено с оглед съобщеното от Л. И. за използването на бухалка от задържания не само за нанасяне на удар по него, а и за повреждане на негови вещи. Към тези съображения е посочена само допълнително, а не като обуславяща

извода за спазване на принципа за съразмерност, необходимостта за снемане на сведения за случилото се. Следва само да се коригира, че преценката за спазване на принципа за съразмерност, установен в чл.6 от АПК е преценка за съответствие с материалния закон, а не за целесъобразност, както е посочил СРС. Съдебният контрол върху индивидуалните административни актове, какъвто е и заповедта по чл.72 от ЗМВР, е само за законосъобразност-чл.120, ал.1 от Конституцията на РБ и чл.145, ал.1 от АПК. Целесъобразността (правилността) на индивидуалния административен акт стои само при актове, издадени при условията на оперативна самостоятелност, каквато безспорно е и процесната заповед, но е извън обхвата на съдебния контрол. Преценката за спазване на принципа за съразмерност е дължима както спрямо административни актове издадени при условията на оперативна самостоятелност, така и при административни актове, издадени при условията на обвързана компетентност. В обхвата на дължимия цялостен контрол за законосъобразност на основание чл.168, ал.1 от АПК се включват всички основания за законосъобразност по чл.146 от АПК, като основанието по т.5 за съответствие с целта на закона е свързано с преценка дали актът е насочен към постигането на целта на закона или към друга незащитена от приложимия закон цел. Тази преценка е различна от преценката за целесъобразност на акта, издаден при условията на оперативна самостоятелност. Понятието „целесъобразност“ е легално определено в пар.1, т.3 ДР на АПК, но в отрицателна форма. „Нецелесъобразен“ е административният акт, издаден при неправилно упражняване на оперативната самостоятелност. В този смисъл - целесъобразен е този акт, който е издаден при правилно упражняване на тази самостоятелност. В правната доктрина оперативната самостоятелност (дискреционната власт) е определена като творческа управленска дейност за успешно решаване на възложени функции. Изразява се във възможността на административния орган да прецени дали да действа, как да действа и по какъв начин. За да е целесъобразна, тази дейност трябва да е навременна, ефективна, максимално подходяща, полезна, икономически оправдана или най-икономична от гледна точка на държавния и обществения интерес и т.н. Така направените от касационната инстанция разяснения не засягат правилността на първоинстанционното съдебно решение, в частност извода на СРС за съответствие на заповедта за задържане с приложимите материалноправни разпоредби и целта на закона. Допълнително АССГ излага следното:

Съгласно чл.30, ал.1 от Конституцията на Република Б. (КРБ) всеки има право на лична свобода и неприкосновеност. Разпоредбата на чл.30, ал.2 КРБ предвижда, че никой не може да бъде

задържан, подлаган на оглед или обиск или на друго посегателство върху личната неприкосновеност освен при условията и по реда, определени със закон. Съгласно чл.30, ал.3, изр.1 КРБ единствено и само в изрично посочените от закона неотложни случаи компетентните държавни органи могат да задържат гражданин, за което незабавно уведомяват органите на съдебната власт. В срок от 24 часа от задържането органът на съдебната власт се произнася по неговата законосъобразност, постановява чл.30, ал.3, изр.2 КРБ.

Съгласно член 5, § 1, изр.1 от Конвенцията за защита правата на човека и основните свободи, ратифицирана със закон на Народното събрание от 31 юли 1992 г. (ДВ, бр. 66 от 1992 г.), в сила за Република Б. от 7 септември 1992 г. (Европейска конвенция за правата на човека – ЕКПЧ), всеки има право на свобода и сигурност. Тази разпоредба защитава физическата свобода на лицето, която Европейския съд по правата на човека (ЕСПЧ) разглежда заедно с правата по чл.2, чл.3 и чл.4 ЕКПЧ като първите по степен сред основните права, които защитават физическата сигурност на лицето (Решение на ЕСПЧ от 03.10.2006 г. делото на *McKay v UK*, жалба № 543/03 - § 30). Всички видове лишаване от свобода от държавата са предмет на чл.5 ЕКПЧ, а защитеното от разпоредбата право на свобода и сигурност се прилага за всеки. В юриспруденцията на ЕСПЧ трайно са изведени няколко стандарта при закрилата на това право. Първият е изчерпателност на изключенията по член 5, § 1, изр.2, б."а" – б."f" ЕКПЧ, чието тълкуване трябва да е задължително стриктно, а разширителните обосновки при приложението им са недопустими (Решение на ЕСПЧ от 22.02.1989 г. по дело *Ciulla v I.*, жалба № 11152/84 - § 41). Целта е да се гарантира, че никой няма да бъде произволно лишен от свобода. Вторият е законност на лишаването от свобода по националния закон както от процесуална, така от материалноправна страна, и скрупулъзно придържане към принципа за върховенството на закона. При съблюдаване на този фундаментален за всяко едно демократично общество принцип, лишаване от свобода, което е произволно, не може да е законно (Решение на ЕСПЧ от 21.02.1976 г. по делото *Golder v. UK*, жалба № 4451/75-§ 34). Проверката на заповед за задържане на лице следва да се прави през общия принцип на законност на лишаването от свобода. Освен че следва да е надлежно осъществено на някое от предвидените основания, то трябва да е съвместимо с общия принцип за закрила от произволно лишаване от свобода.

Процесното задържане покрива стандарта за законност и този за произволност като основополагащи общи принципи при ограниченията на правото на свобода и сигурност. Освен че са били налице данни за извършено престъпление, които са били представени на задържаното

лице по време на задържането му и в кратко време след това, прилагането на мярката е било необходимо, за да се предотврати възможността за извършване на ново престъпление в кратък срок, тъй като проявената агресия е могла да продължи спрямо подалия съобщението до полицейските органи- пострадалия Л. И., който се е намирал на същото място. Правилни са и изводите на СРС, че основания за задържането могат да се извлекат и от документите по прокурорската преписка, съставени в присъствие на касатора М. С., а именно протокола за предупреждение по ЗМВР, в който изрично му е разпоредено да не се саморазправя с Л. И. и да не руши чуждо имущество. Чл.6 от Директива 2012/13 допуска основанията за задържането да бъде съобщено на лицето в документи, отделни от акта за задържане, които трябва да му бъдат предоставени в момента на лишаване от свобода или в кратък срок от началото на същото.

По изложените съображения, АССГ намери, че оспореното съдебно решение не страда от въведеното с жалбата касационно основание за оспорването му или друго такова, за което касационната инстанция следи служебно, поради което се оставя в сила.

Водим от гореизложеното и на основание чл. 221, ал. 2, Административен съд София - град, XII касационен състав

РЕШИ:

ОСТАВЯ В СИЛА Решение № 3951/31.10.2025 г., постановено по адм. дело №1482/2025 г. по описа на Софийския районен съд.

Решението е окончателно и не подлежи на обжалване.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ЧЛЕНОВЕ: